

Tartum.; vanemad — talupidajad Jaan T. ja Maie (Kile); abielus Liina Marie Laur'iga 1892. a-st. — Õppis Valguta v.-k. 1871—74, Rõngu klk.-k. 1874—80, Tartu õp.-sem. 1882/83. — V.-k. õp. Vana-Suislepa Viljandim. 1880/81, Aakres Tartum. 1881/82, Valgutas 1883—85, Lehtepeal Virum. 1885—89; Jõhvi rahukohtuniku kirjatoimet.-tõlk 1889—91, v.-kirjut. Uulu Surjus Pärnum. 1891—93, ühtlasi raamatukaupmees Pärnus; Tõnsu t. pidaja Asuküla v. Läänem. 1893. a-st, ühtlasi v.-kirjut. Nõval Harjum. 1898—99, Nehatus 1899—1906, Vigalas Läänem. 1906—16. — Tegev olnud kohal. s-ides juh. l-na, koori- ja näitejuhina, m. s. Tall. E. Põllum. S-i esim. 1900—01, Haapsalu Põllum. S-i esim. 1902—05, Vigala L.-H. Üh-se asutajaid ja juh. l., V. muusika- ja laulus-i näitejuht, sõjaväele moona muretsem. kom. esim. Läänem. 1917, Haapsalu vangla kuraator 1919—23, H. l.-volik. l. 1919—26, l.-nõunik 1919—24. — Avaldanud novellikogud *E. uudisjutud* (1888), *Isandale on neid tarvis* (1889), *Kukkunud kiri* (1890), sõnumeid ja joonealuseid ajalehtedes. — Alal. asuk.: Tõnsu t. Asuküla v.

**TÜRK, Eduard**, näitejuht ja näitleja. Sünd. 11. IV 1888 Rõngu v. Tartum.; vanemad — Tilga kirikumaa rentnik Juhan T. ja Maria (Alajaan); abielus näitlejanna Maria Treublut'iga 1914. a-st. — Lõpetas Tartu l.-k.; valmistus erateel küpsuseksamile. — Oli tegev „Ugaunia“ ja „Taara“ laval Tartus; näitleja „Vanemuises“ 1907—12, 1913—16 ja 1925. a-st (ühtlasi näitejuht), vahepeal näitleja Pärnu „Endlas“ 1912—13, Tall-s „Pandorinis“ 1916—17 (ühtlasi näitejuht), „Estoonias“ 1917—18, Draamateatri 1918—20 ja 1921—25 (ühtl. näitejuht), Väerinnateatris 1920—21. — Mängib kangelas-, karakter- j. t. osi, neist täht-

samad: kuningas Ödipus, Peer Gynt, Simson (nimiosad), Geert („Lootus õnnistuse peale“), Mulk („Kosjasõit“), Noorkikas („Põrunud aru õnnistus“) j. t.; tähtsamaid lavastusi: „Libahunt“, „Püve talus“, „Ameerika Kristus“, „Sinimandria“, „Ainus idealist“, „Kilk koldel“, „Naine, kes tappis“, „Iha jalakate all“ j. t. — Alal. asuk.: Tartu.

**TÜRK, Maria**, eelmise naine, näitlejanna. Sünd. 19. VI 1892 Tammiste v. Pärnum.; vanemad — talupidajad Jakob Treublut ja Maria (Tõnisson). — Lõpetas Pärnu tütarl.-güm. 1912. — Draamanäitlejanna „Vanemuises“ 1913—16 ja 1925. a-st, vahepeal Tall-s „Pandorinis“ 1916—17, Draamateatris 1918—19 ja 1922—25, Väerinnateatris 1919—21. — Tähtsamaid osi: Salome, Mrs. Dot (nimiosad), Delila („Simson“), kuninganna Elisabeth („Maria Stuart“). — Alal. asuk.: Tartu.

**TÜRN, Johannes**, postiametnik, esperantist ja maletaja. Sünd. 27. V 1899 Tartus; vanemad — kaupmees Jakob T. ja Leena (Lange); vallaline. — Õppis Peterburis algk. 1907—12, Katarina keskk. reaalharus 1913—17 ja tehnoloogias-inst. mehaanikaosak. 1917/18; Tall. tehnikumis 1926—30. — Vabadussõjas 1918—20; Kopli, hiljemini Juhkentali sõjaväehaigemaja kirjutaja Tall-s 1920—22; esperanto keele õhtukurs. juh. Pärnu k-ides 1922; postival. ametnik Tall-s 1923. a-st, ühtlasi esperanto ajakirja „Informoj de Esperanto — Asocio de Estonio“ toim. l. 1923—30. — Olnud Tall. E. Males-i eestseis. l.; E. Esperanto Liidu abiesim. 1922. a-st, Tall. Esperanto S-i „Espero“ esim. 1924. a-st, E. Esperanto Inst. juh. l. 1925. a-st j. m. — Saanud maletamise eest auhindu; oli E. malemeister 1925—30. — Alal. asuk.: Tall.

## U.

**UDIKAS, Johann**, õpetaja. Sünd. 28. VI 1885 Pärnus; vanemad — rätsep Mihkel U. ja Kadri (Pais); abielus Helene Starrkopf'iga 1910. a-st. — Õppis Pärnu II poegl.-algk. 1894—97, P. l.-k. 1897—1900, pedagog.-kurs. Viljandi l.-k. juures 1900/01, mil need lõpetas õp. kutsega; täiendanud end kurs.; omandas koduõp. kutse 1913. —

Õp. Võisiku 2-kl. min.-k. Viljandim. 1901—05, Vastsemõisa 2-kl. min.-k. 1905 ja Sindi vabrikum. min.-k. ning pedagog.-kl. Pärnum. 1905—09; Kärus Har. S-i erak. juh. 1909/10; Viljandi Kantremaa 2-kl. min.-k. (pärasest V. III algk.) juh. 1910—19; Pärnu VI algk. õp. 1919—22, juh. 1922. a-st, ühtlasi olnud organistik Kärus kirikus